

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Maj 2023

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

tilsynet med aftaler i forsyningssektoren

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 11/2022 om tilsynet med aftaler i forsyningssektoren**

16. maj 2023

RN 709/23

Klima-, energi- og forsyningsministerens redegørelse af 21. april 2023

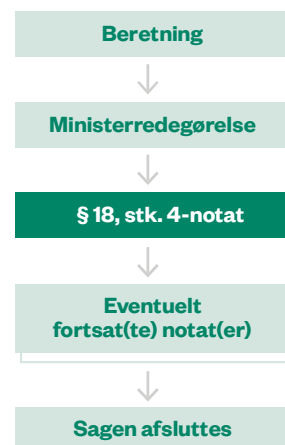
1. Rigsrevisionen gennemgår i dette notat de initiativer, som klima-, energi- og forsyningsministeren har iværksat som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner. Dette sker med henblik på at vurdere, om Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning. Beretningen handlede om Forsyningstilsynets tilsyn med, om forsyningsselskabernes aftaler med koncernforbundne selskaber er indgået på konkurrencelignende vilkår.

Konklusion

Klima-, energi- og forsyningsministeren oplyser, at ministeren finder Rigsrevisionens beretning og Statsrevisorernes bemærkninger yderst relevante, og ministeren tager Rigsrevisionens og Statsrevisorernes kritik til efterretning. Ministeren betoner vigtigheden af et velfungerende forsyningstilsyn og ser derfor med alvor på kritikken. Ministeren oplyser, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Forsyningstilsynet på baggrund af Rigsrevisionens beretning og Statsrevisorernes bemærkninger har igangsat en række foranstaltninger og tiltag, der skal adressere kritikken.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Forsyningstilsynets udarbejdelse af en ny tilsynsstrategi baseret på risiko og væsentlighed
- Forsyningstilsynets og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets arbejde med at tilvejebringe viden om forsyningsselskaberne
- Forsyningstilsynets implementering af et datadrevet tilsyn
- Forsyningstilsynets og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets forslag til ny hjemmel til tilsyn med koncernforbundne aftaler på varmeområdet
- Forsyningstilsynets og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser om, hvorvidt der er behov for andre og større sanktioner.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i februar 2023 en beretning om tilsynet med aftaler i forsyningssektoren.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de, at Forsyningstilsynets tilsyn med forsyningsselskaberne havde været helt utilstrækkeligt. Det gjaldt både grundlaget for kontrol og den gennemførte kontrol af, om forsyningsselskaberne havde indgået ulovlige koncernforbundne aftaler.

Statsrevisorerne fandt det sandsynliggjort, at Forsyningstilsynet kunne have fundet flere lovbrud – og dermed grundlag for påbud til selskaberne om at nedsætte priserne – hvis tilsynet havde arbejdet mere risikobaseret. Kontrollen med varmemforsyningsselskaberne, som udgør 557 ud af samlet 600 forsyningsselskaber, havde stort set været fraværende med kun ét pristilsyn, hvilket udgjorde en betydelig risiko for forbrugerne.

Statsrevisorerne fandt det meget utilfredsstillende, at en række forbrugere havde betalt overpris for transporten af forsyninger, og at der var risiko for, at det gjorde sig gældende for flere forbrugere for både el, gas og varme.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

5. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

II. Gennemgang af ministerens redegørelse

Grundlaget for kontrollen

Tilsynsstrategi

6. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at Forsyningstilsynet ikke havde haft en samlet tilsynsstrategi baseret på risiko og væsentlighed.

7. Klima-, energi- og forsyningsministeren oplyser, at Forsyningstilsynet færdiggør en ny tilsynsstrategi i foråret 2023. Strategien skal lægge den overordnede ramme for det tilsyn, som gennemføres i perioden 2023-2024 på hvert forsyningsområde og på de underliggende tilsynsområder. Tilsynsindsatsen vil blive tilrettelagt og prioriteret ud fra en risikovurdering.

8. Klima-, energi- og forsyningsministeren oplyser, at risikovurderingen er en afvejning af, hvor konsekvenserne af regelbrud er mest alvorlige, og hvor der er størst sandsynlighed for regelbrud. Disse faktorer er bestemmende for, hvilke tilsyn der skal vælges frem for andre. I Forsyningstilsynets kommende tilsynsstrategi lægges der op til, at væsentlighed kan vurderes ud fra bl.a. økonomi, forbrugerhensyn og samfundshensyn. Det vil sige, at strategien skal tage hensyn til, hvor stor en konsekvens der kan påvises for selskabernes eller sektorernes økonomi, hvilke konsekvenser der kan være for forbrugerne, og hvordan forsyningssikkerhed og samfundsmæssige forhold påvirkes.

9. Rigsrevisionen vil følge Forsyningstilsynets udarbejdelse af en ny tilsynsstrategi baseret på risiko og væsentlighed.

Viden om forsyningsselskaberne

10. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at Forsyningstilsynet ikke havde haft tilstrækkelig viden om de forsyningsselskaber, der skulle kontrolleres, og dermed ikke kunne vurdere, hvor risikoen for fejl og lovbrud var størst.

11. Klima-, energi- og forsyningsministeren oplyser, at det er en del af den nye tilsynsstrategi, at Forsyningstilsynet skal tilvejebringe et stærkere indblik i selskaber, herunder selskabskonstruktioner og selskabernes aftaleforhold. På en række områder vil dette imidlertid kræve, at der etableres nye eller præciserede hjemler til indhentning af oplysninger. Derfor vil Forsyningstilsynet i 2023 gå i dialog med Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Energistyrelsen om afdækning af uhensigtsmæssigheder og eventuelle behov for nye lovgivningsmæssige tiltag.

12. Rigsrevisionen vil følge Forsyningstilsynets og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets arbejde med at tilvejebringe viden om forsyningsselskaberne.

Datadrevet tilsyn

13. Klima-, energi- og forsyningsministeren oplyser, at Forsyningstilsynet har en målsætning om i højere grad at føre et datadrevet tilsyn. Det betyder, at Forsyningstilsynet i 2023 og i årene frem vil styrke både viden om selskaber og brugen af data til tilsynsindsatsen. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vil i løbet af 2023 implementere en ny databaseløsning, der løbende vil blive taget i brug, efterhånden som data konverteres og indsamles til databasen.

14. Rigsrevisionen vil følge Forsyningstilsynets implementering af et datadrevet tilsyn.

Tilsyn med varmeområdet

15. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at Forsyningstilsynet kun i ét tilfælde havde ført pristilsyn med varmforsyningsselskabernes koncernforbundne aftaler uden for energispareområdet. Endvidere konstaterede Statsrevisorerne, at undersøgelsen af dækkede uklarhed om og mangel på lovhjemler til et styrket forsyningstilsyn.

16. Klima-, energi- og forsyningsministeren oplyser, at varmesektoren er under udvikling, og at der er behov for en større parallelitet med andre forsyningsområder i tilsynet med koncernforbundne handler. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vil i samarbejde med Forsyningstilsynet udarbejde et forslag til ny hjemmel til tilsyn med koncernforbundne aftaler på varmeområdet. Forsyningstilsynets erfaringer med det tilsvarende tilsyn i elforsyningsloven vil indgå heri.

Ministeren oplyser desuden, at der med "Klimaaftale om grøn strøm og varme" af 25. juni 2022 bl.a. er aftalt tiltag, som forventes at styrke tilsynet med varmeområdet. Tiltagene på varmeområdet vil blive drøftet politisk i 2023.

17. Rigsrevisionen vil følge Forsyningstilsynets og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets forslag til ny hjemmel til tilsyn med koncernforbundne aftaler på varmeområdet.

Udførelsen af kontrollen

Sanktioner

18. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at Forsyningstilsynet ikke havde fulgt op på effekten af sine kontroller og reaktioner ved lovbrud. Statsrevisorerne hæftede sig endvidere ved, at Forsyningstilsynet havde fundet lovbrud i knap halvdelen af de kontrollerede aftaler og på den baggrund havde pålagt forsyningsselskaberne at nedsætte priserne med i alt ca. 62 mio. kr. Statsrevisorerne hæftede sig også ved, at Forsyningstilsynet i perioden 2018-2021 havde udstedt påbud og påtaler til de selskaber, der havde brudt forsyningslovens bestemmelser om koncernforbundne aftaler, og at selskaberne havde efterlevet påbuddene.

19. Klima-, energi- og forsyningsministeren oplyser, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Forsyningstilsynet vil kigge på, om de gældende regler giver tilstrækkelige beføjelser og virkemidler til at sikre et effektivt tilsyn med forsyningssektoren. Derfor skal det undersøges, om reglerne er tilpas gennemsigtige og anvendelige til både at sikre efterlevelse og sanktionering, hvis reglerne ikke følges. Her vil det bl.a. skulle overvejes, om der er behov for andre og større sanktioner end de eksisterende muligheder. Dette arbejde bliver igangsat i løbet af 2023, og ministeren ønsker bl.a. at drøfte disse tiltag med aftalekredsen bag etableringen af Forsyningstilsynet. Ministeren oplyser desuden, at der er nedsat en arbejdsgruppe, som følger op på evalueringen af Forsyningstilsynet med henblik på at igangsætte nye tiltag, der kan forbedre og styrke tilsynet. Disse tiltag skal også drøftes med aftalekredsen.

20. Rigsrevisionen vil følge Forsyningstilsynets og Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser om, hvorvidt der er behov for andre og større sanktioner.

Birgitte Hansen